

Djelovanje i razvoj Glazbene škole Požega s težištem na Odjel za puhače i udaraljke

Ticl, Lovro

Master's thesis / Diplomski rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Music / Sveučilište u Zagrebu, Muzička akademija**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:116:482859>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-13**

Repository / Repozitorij:

[Academy of Music University of Zagreb Digital Repository - DRMA](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

MUZIČKA AKADEMIJA

VII. ODSJEK

LOVRO TICL

DJELOVANJE I RAZVOJ GLAZBENE ŠKOLE
POŽEGA S TEŽIŠTEM NA ODJEL ZA PUHAČE I
UDARALJKE

DIPLOMSKI RAD

ZAGREB, 2023.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

MUZIČKA AKADEMIJA

VII. ODSJEK

LOVRO TICL

DJELOVANJE I RAZVOJ GLAZBENE ŠKOLE
POŽEGA S TEŽIŠTEM NA ODJEL ZA PUHAČE I
UDARALJKE

DIPLOMSKI RAD

Mentor: Veljko Valentin Škorvaga, viši predavač

Komentor: prof. art. Dario Teskera

Student: Lovro Ticl

Ak. god: 2022./2023.

ZAGREB, 2023.

DIPLOMSKI RAD ODOBRILO MENTOR

Veljko Valentin Škorvaga, viši predavač

Potpis

U Zagrebu 2023.

Diplomski rad obranjen

Povjerenstvo:

1. Veljko Valentin Škorvaga, viši predavač _____
2. Dario Teskera, prof. art. _____
3. Saša Nestorović, prof. art. _____
4. Marina Novak, prof. art. _____

SAŽETAK:

U svom radu govorit ću o povijesti Glazbene škole Požega od njenog osnutka pa sve do današnjeg dana. Navest ću one događaje koji su bitniji za razvoj Škole i tko je zaslužan za te događaje. Većinu svog rada govoriti ću o jednom od odjela u Glazbenoj školi Požega, a to je Odjel za puhače i udaraljke. Cilj mi je navesti nastavnike koji su djelovali u Školi, neka od njihovih dostignuća i daljnje ciljeve za razvoj tog Odjela. Poseban naglasak bit će na djelovanju i doprinosu mr. Veljka Valentina Škorvage koji je Glazbenu školu Požega pretvorio u jednu od najmodernijih glazbenih škola u Republici Hrvatskoj.

Ključne riječi: Glazbena škola Požega, Odjel za puhače i udaraljke

ABSTRACT:

In my work, I will talk about the history of the Music School in Požega from its foundation until today. I will list those events that are more important for the development of the School and who is responsible for those events. Most of my work I will talk about one of the departments at the Požega Music School, namely the Wind and Percussion Department. My goal is to list the teachers who worked at the School, some of their achievements and further goals for the development of that Department. Special emphasis will be placed on the work and contribution of M.Sc. Veljko Valentina Škorvaga, who turned the Požega Music School into one of the most modern music schools in the Republic of Croatia.

Keywords: Požega Music School, Wind and Percussion Department

Sadržaj

1.	Uvod.....	1
2.	Glazbeni život prije osnivanja glazbene škole.....	2
2.1.	Svjatovna glazba.....	2
2.2.	Osnivanje društava.....	3
2.2.1.	Pjevačko društvo „Vijenac“.....	3
2.2.2.	Gradska glazba „Trenkovi panduri“.....	3
2.2.3.	Tamburaška društva.....	4
3.	Osnutak Glazbene škole.....	5
3.1.	Prvi nastavnici.....	5
3.2.	Osnivanje Osnovne muzičke škole.....	5
4.	Razvoj Glazbene škole Požega.....	7
4.1.	Broj upisanih učenika kroz godine.....	7
5.	Organizacija škole.....	9
5.1.	Područno odjeljenje Pleternica.....	9
5.2.	Područno odjeljenje Kutjevo.....	9
5.3.	Obrazovanje i nastavni programi.....	10
5.3.1.	Predškolsko obrazovanje.....	10
5.3.2.	Osnovnoškolsko obrazovanje.....	10
5.3.3.	Pripremno obrazovanje.....	11
5.3.4.	Srednjoškolsko obrazovanje.....	12
5.4.	Stručni odjeli.....	12
5.4.1.	Odjel za klavir i orgulje.....	12
5.4.2.	Odjel za gitaru i gudače.....	12
5.4.3.	Odjel za harmoniku.....	13
5.4.4.	Odjel za puhače i udaraljke.....	13
5.4.5.	Odjel za tambure.....	13
5.4.6.	Odjel za glazbenu teoriju i pjevanje.....	14
6.	Odjel za puhače i udaraljke.....	15
6.1.	Prvi nastavnici na Odjelu.....	15
6.2.	Nastavnici roga.....	16
6.3.	Nastavnici trube, trombona i tube.....	16
6.4.	Nastavnici flaute.....	17
6.5.	Nastavnici klarineta i saksofona.....	18

6.6.	Nastavnici udaraljki	18
6.7.	Drugi nastavnici	18
6.8.	Puhački orkestar	18
6.9.	Brass quintet Glazbene škole Požega	20
7.	Ostali orkestri i zborovi u Glazbenoj školi Požega	21
7.1.	Tamburaški orkestri.....	21
7.2.	Harmonikaški orkestar	21
7.3.	Zborovi.....	22
8.	Projekti u Glazbenoj školi Požega	23
8.1.	Humanitarni koncert Liga protiv raka.....	23
8.2.	Koncert profesora.....	24
8.3.	Koncert ispred katedrale	25
8.4.	U Glazbenu na glazbeni	25
8.5.	Festival instrumenata	25
8.6.	Dan otvorenih vrata	26
8.7.	Vallis aurea cantat	26
9.	Stare lokacije i nova zgrada Glazbene škole Požega	27
9.1.	Nova zgrada.....	27
10.	Intervju mr. art. Veljka Valentina Škorvage.....	29
10.1.	Sadržaj i pitanja intervjuja	29
11.	Zaključak	34
12.	Literatura.....	35

1. Uvod

Ovaj rad prikazuje djelovanje Glazbene škole Požega od njezinog osnutka do danas s naglaskom na Odjel za puhače i udaraljke. Prikazat će se kratka glazbena povijest grada Požege prije osnutka glazbene škole. Također će biti prikazani trenutci koji su ključni za osnivanje prve glazbene škole i tko je njen osnivač te razvoj iste do osnutka Glazbene škole Požega. Navest će se odjeli koji djeluju u školi, kako je ista organizirana, kako je izgledao njen razvoj kroz godine te predstaviti najznačajnije školske projekte. Poseban naglasak stavit će se na prikaz djelovanja Odjela za puhače i udaraljke – kada je isti osnovan, tko je sve djelovao na odjelu i koja su dostignuća postigli. Poseban naglasak bit će na djelovanju i doprinosu mr. art. Veljka Valentina Škorvage koji je Glazbenu školu Požega pretvorio u jednu od najmodernijih glazbenih škola u Republici Hrvatskoj.

2. Glazbeni život prije osnivanja glazbene škole

Glazbenu naobrazbu prije osnutka prve glazbene škole vodili su franjevci koji su djelovali na požeškom području, a njihov se rad spominje tek u 18. stoljeću. Među njima je zapaženo djelovanje fra Filipa Vlahovića Kapušvarca koji je bio vodeći skladatelj među franjevcima. Također se njeguje orguljaška glazba koja se izvodi u crkvama na području Požege, a to su tada crkve sv. Duha, sv. Lovre i sv. Terezije Avilske, koja je danas uzdignuta na dostojanstvo katedrale i prvostolnice Požeške biskupije. Crkvene inventarske knjige sastavljene su prilikom ukidanja isusovačkog reda 1773. godine i svjedoče o različitim glazbenim elementima. U tim knjigama spominju se mise, rekvijemi, ofertoriji, divertimenti, simfonije, ali također pružaju detaljan opis instrumenata kojima je Kolegij Požeške biskupije raspolagao u razdoblju između 1762. i 1773. godine. Početkom 60-ih godina 20. stoljeća doprinos glazbenom i pedagoškom životu u Požegi dao je franjevac otac Kamilo Kolb, svećenik, skladatelj, orguljaš, pjevač, zborovođa i pedagog u Franjevačkom samostanu u Požegi. ¹

2.1. Svjetovna glazba

Tijekom razdoblja hrvatskog narodnog preporoda i jačanja svijesti o važnosti prikupljanja narodnog stvaralaštva, značajnu ulogu imao je Karlo Catinelli Bevilacqua Obradović, županijski sudbeni vijećnik. Godine 1847. u Požegi i okolici Catinelli je zabilježio 25 narodnih napjeva koje je potom obradio za klavir. Tiskao ih je u Beču 1849. godine pod nazivom *Južnoslavljanske pučke pesme za pianoforste priredjene i svim prijateljem narodnih napevah posvetjene*. ²

¹ Horvat, Branka, *50 godina Glazbene škole Požege*, Glazbena škola Požege, Požege, 2020.

² Horvat, *50 godina Glazbene škole Požege*, str. 10

2.2. Osnivanje društava

Nakon kraja Bachova apsolutizma dolazi do iznenadnog porasta broja pjevačkih društava i orkestara pri čemu neka od njih razvijaju vlastite glazbene škole. Jedan primjer je Hrvatsko pjevačko i glazbeno društvo „Kuhač“ u Osijeku. Također se i u Požegi osnivaju i razvijaju pjevačka društva.

2.2.1. Pjevačko društvo „Vijenac“

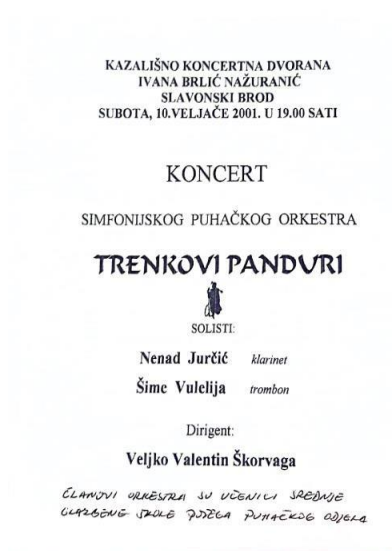
Požeško Pjevačko društvo „Vijenac“ osnovano je 1882. godine, a njen osnivač je Vilim Just. Pjevačko društvo „Vijenac“ nije imalo vlastitu glazbenu školu te su dirigenti društva obavljali ulogu gradskih kapelnika te su također bili učitelji pjevanja u požeškim školama. Često su pružali i privatne instrukcije iz pjevanja, klavira, violine, orgulja i glazbene teorije. Neki od njih su Josip Prochaska, Ćiril Junek, Rikard Krestin, Vojteh Štetka i Vilma Nožinić.³

2.2.2. Gradska glazba „Trenkovi panduri“

Od osnivača Vilima Justa do Vojteha Štetka prvi dirigenti Požeškog Pjevačkog društva „Vijenac“ obavljali su i ulogu kapelnika Gradske glazbe sve do Drugog svjetskog rata. Njihova uloga je doprinijela kontinuitetu i razvoju orkestra, koji je bio preteča današnje Gradskog glazbe „Trenkovi panduri“. Društvo je osnovano 1881. godine, a za to je najviše zaslužan Vilim Just. Ta tradicija, započeta slavnom Trenkovom vojnom glazbom, nastavljena je neprekidno putem amaterskih puhačkih orkestara Gradske glazbe i Vatrogasnog puhačkog orkestra DVD-a.⁴

³ Kempf, Branimir. *Hrvatsko pjevačko društvo Vijenac*. Požega: Naklada Slap, 1992.

⁴ Horvat, *50 godina Glazbene škole Požega*, str. 11

Slika 1: Plakat Koncert Simfonijskog puhačkog orkestra Trenkovi panduri, izvor: Arhiv Glazbene škole Požega

2.2.3. Tamburaška društva

Prva tamburaška društva također su pružila svoj glazbeni doprinos gradu Požegi. Godine 1887. osnovano je prvo tamburaško društvo *Bisernica* u Nadbiskupijskom sirotištu, dok je od 1892. djelovao tamburaški zbor *Osvit*. Obje skupine, kao i pjevački zbor *Lira*, bili su vođeni dr. Josipom Andrićem, koji je tada bio učenik požeške Gimnazije, tijekom prvih desetljeća 20. stoljeća. Nakon Drugog svjetskog rata, uz podršku tadašnjeg Savjeta za prosvjetu i kulturu, započeo je s radom pionirski tamburaški orkestar. Taj orkestar vodio je Ivan Furić, jedan od marljivih dirigenata Pjevačkog društva „Vijenac“. Tamburaški orkestar OKUD-a „Nada Dimić“ osnovan je 1957. godine, a od samih početaka vodio ga je Dragutin Nemet. On se, uz vođenje tamburaškog orkestra, istaknuo kao dugogodišnji dirigent harmonikaškog orkestra, puhačkog orkestra DVD-a u Požegi te Gradske glazbe „Trenkovi panduri“. ⁵

⁵ Horvat, *50 godina Glazbene škole Požega*, str. 13

3. Osnutak Glazbene škole

Dolazak Vladimira Munđara u Požegu 1959. godine značajno je pridonio razvoju glazbenog života u tom gradu. Istovremeno s njegovim dolaskom započeo je tečaj za nastavu klavira i harmonike, koji je obuhvaćao i nastavu glazbene teorije. Tečaj se održavao u Vatrogasnom domu i bio je prethodnica osnivanju Muzičke škole pri Narodnom sveučilištu, koja je osnovana 1962. godine.

3.1. Prvi nastavnici

Prvi nastavnici u Muzičkoj školi pri Narodnom sveučilištu u Požegi bili su: Vladimir Munđar, nastavnik kontrabasa i teorijskih predmeta, Dragutin Nemet, nastavnik harmonike, Hugo Borenić, nastavnik gitare, Branka Sušanj, nastavnica klavira i *solfeggia*, Jasna Gretzer, nastavnica *solfeggia* i gitare, a Marija Džidić, nastavnica harmonike.

3.2. Osnivanje Osnovne muzičke škole

Osnovna muzička škola u Požegi postala je samostalna i samoupravna ustanova inicijativom Vladimira Munđara. 26. svibnja 1970. uz suglasnost Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SR Hrvatske osnovana je Osnovna muzička škola u Požegi. Te godine u školu je bilo upisano 140 učenika, a nastava se odvijala za klavir, harmoniku, gitaru i solfeggio. Također, iste godine djelovali su pjevački zbor, harmonikaški orkestar te veliki i mali gitarski orkestar. Školskom kolektivu pridružuju se Bojana Nedela, nastavnica *solfeggia* i klavira, Rajka Martinčić, nastavnica klavira i Marija Višaticki, nastavnica harmonike. Djelatnici Osnovne muzičke škole u Požegi odlučili su promijeniti naziv škole te je uz suglasnost Skupštine općine Slavonska Požega od 24. ožujka 1976. godine postala poznata kao Osnovna muzička škola *Krešimira Baranovića*. Ovom promjenom također su uvedeni novi predmeti i instrumenti u nastavi, kao što su flauta, klarinet, ritmika i ples, truba, trombon,

tamburaški orkestar i teorija glazbe. Osnivač i prvi ravnatelj Osnovne škole *Krešimira Baranovića* u razdoblju od 1970. do 1990. bio je Vladimir Mundar.⁶

⁶ Horvat, *50 godina Glazbene škole Požega*, str. 16-17

4. Razvoj Glazbene škole Požega

Godina 1999. ima ključnu ulogu u daljnjem razvoju Glazbene škole u Požegi. Inicijator ideje da se promijeni naziv škole i da se osnuje program srednje škole bio je Veljko Valentin Škorvaga. Uz suglasnost Ministarstva prosvjete i športa Republike Hrvatske škola dobiva svoje današnje ime – Glazbena škola Požega. Iste školske godine Ministarstvo prosvjete i športa Republike Hrvatske odobrilo je Glazbenoj školi početak rada i izvođenje nastavnog plana i programa srednje glazbene škole. U skladu s važećim planom i programom uvedena su razna zanimanja, uključujući glazbenika klavirista, gitarista, flautista, klarinetista, saksofonista, trubača, trombonista, hornista, udaraljkaša, solo-pjevača i glazbenika teoretskog smjera. Ova odluka imala je veliki utjecaj na školu omogućujući joj da pruži kvalitetno glazbeno obrazovanje na višim razinama i pruži priliku talentiranim učenicima da se profesionalno usmjere u glazbenom području. Školske godine 2001./2002. nastavni program srednje škole proširuje se orguljama, tamburama, harmonikom i tubom.

4.1. Broj upisanih učenika kroz godine

Kroz razdoblje od školske godine 1999./2000. pa do 2019./2020. Glazbena škola Požega bilježi konstantan rast upisanih učenika. 1999. godine Glazbena škola Požega imala je 152 učenika u osnovnoj školi i 30 učenika u srednjoj školi. Tijekom školske godine 2004./2005. broj upisanih učenika porastao je na 295, pri čemu je 205 učenika bilo u osnovnoj školi, a 90 u srednjoj školi. Nastavak rasta i razvoja zabilježen je u narednim godinama. U školskoj godini 2009./2010. Glazbena škola imala je 341 upisanog učenika, od kojih je 251 bilo u osnovnoj školi, a 90 u srednjoj školi. Djelatnost škole dodatno je proširena školske godine 2011./2012. osnivanjem područnih odjela osnovne glazbene škole u Pleternici i Kutjevu. U školskoj godini 2014./2015. ukupan broj upisanih učenika porastao je na 508, pri čemu je 108 učenika bilo upisano u srednju glazbenu školu. Rast se nastavio i u školskoj godini 2019./2020., kada je upisano 564 učenika, od kojih je 96 bilo upisano u srednju glazbenu školu. Nakon odlaska dugogodišnjeg ravnatelja mr. Veljka Valentina Škorvage na novo radno mjesto, od 2017. godine

novi ravnatelj je profesor klavira Alen Kovačević mag. mus., koji donosi novu poletnost i uspješnim angažiranim radom vodi Glazbenu školu Požega na tradiciji njezinih prethodnika.⁷

⁷ Horvat, *50 godina Glazbene škole Požega*, str. 22-23

5. Organizacija škole

Glazbena škola Požega umjetnička je ustanova s bogatom tradicijom. 2014. godine preseljenjem u vlastiti, moderno opremljen prostor dobila je snažan poticaj za daljnji razvoj glazbenog obrazovanja i promicanje visokih profesionalnih standarda. U okviru matične škole u Požegi pruža se cjelovito glazbeno obrazovanje koje obuhvaća predškolski, osnovnoškolski i srednjoškolski glazbeni program. Matična škola u Požegi ima širok spektar prostora koji obuhvaćaju nastavne i administrativne prostorije, knjižnicu, kao i više od 35 učionica namijenjenih individualnoj i grupnoj nastavi. Također, škola raspolaže tonskim studijem s režijom i tri izvedbene dvorane. Rad je organiziran u šest odjela koji obuhvaćaju različite glazbene discipline: Odjel za klavir i orgulje, Odjel za gitaru i gudače, Odjel za tambure, Odjel za harmoniku, Odjel za puhače i udaraljke te Odjel za glazbenu teoriju i pjevanje.

5.1. Područno odjeljenje Pleternica

Područno odjeljenje Pleternica dio je Glazbene škole Požega koje je započelo s radom u školskoj godini 2011./2012. s ukupno 27 upisanih učenika. Nastava se odvija u prostorima školske sportske dvorane Osnovne škole *fra Kaje Adžića* u Pleternici. Odjeljenje ima na raspolaganju pet učionica u kojima se održava individualna i grupna nastava, kao i dvoranu za koncerte i interne produkcije.

5.2. Područno odjeljenje Kutjevo

Područno odjeljenje Kutjevo Glazbene škole Požega započelo je s radom u rujnu 2011. godine. Trenutno ima 58 redovitih učenika koji pohađaju nastavu u prostorima Osnovne škole *Zdenka Turkovića*. Glazbena škola koristi učionice namijenjene nižim razredima osnovne škole. U sklopu odjeljenja dostupno je pet učionica u kojima se provodi individualna nastava na instrumentima, skupna nastava *solfeggia*, zbora i tamburaškog komornog ansambla.

5.3. Obrazovanje i nastavni programi

Glazbena škola Požega je prije svega umjetnička škola, s naglaskom na strukovnoteorijskoj nastavi. U sklopu svoje djelatnosti pruža predškolsko i osnovnoškolsko glazbeno obrazovanje, kao i pripremno i redovno srednjoškolsko glazbeno obrazovanje za stjecanje stručne sprema IV. stupnja. Tijekom godina škola je doživjela kontinuirani rast u broju učenika i nastavnika što je rezultiralo mnogim važnim trenucima u njenoj povijesti. Jedan od tih trenutaka bio je osnivanje srednje glazbene škole i uvođenje novih programa. Otvaranje područnih odjeljenja privuklo je veći interes učenika s tih područja, a također je značajan napredak bio i preseljenje škole u novu i moderno opremljenu zgradu.

5.3.1. Predškolsko obrazovanje

Učenici prvih i drugih razreda osnovne škole imaju mogućnost pohađanja predškolskog glazbenog obrazovanja u Glazbenoj školi Požega. Ovo predškolsko obrazovanje traje dvije godine i pruža temelje glazbenog razvoja djece. Tijekom tog razdoblja djeca imaju priliku upoznati se s osnovnim glazbenim konceptima i vještinama kroz igru, pjevanje, sviranje jednostavnih instrumenata i druge aktivnosti prilagođene njihovoj dobi. Ovo je vrijedna prilika za djecu da razviju svoju glazbenu senzibilnost i steknu temelje za daljnje glazbeno obrazovanje.

5.3.2. Osnovnoškolsko obrazovanje

Glazbena škola Požega pruža osnovnoškolsko glazbeno obrazovanje u sklopu svog programa. Učenici imaju mogućnost pohađanja nastave glazbene teorije, sviranja različitih glazbenih instrumenata te pjevanja. Program se prilagođava individualnim interesima i sposobnostima učenika, omogućavajući im razvoj glazbenih vještina i talenata. Nastava se odvija u ugodnom okruženju uz stručne nastavnike i kvalitetne glazbene materijale. Učenici imaju priliku sudjelovati u nastupima, koncertima i drugim glazbenim događanjima kako bi

razvili svoje scenske vještine i stekli iskustvo u javnom izvođenju. Osnovnoškolsko obrazovanje u Glazbenoj školi Požega omogućuje učenicima cjelovit glazbeni razvoj i pripremu za daljnje školovanje u glazbenom području. Osnovnoškolsko obrazovanje u Glazbenoj školi Požega traje šest godina i obuhvaća individualnu i skupnu nastavu. U prve tri godine individualna nastava traje 30 minuta, dok od četvrte godine nastava traje 45 minuta. Skupna nastava usmjerena je prvenstveno na nastavu *solfeggia*, što omogućava učenicima razvoj glazbene teorije i čitanja glazbenih zapisa. Uz to, učenici također pohađaju nastavu zbora, orkestra i komorne glazbe. Ove aktivnosti pružaju im priliku za suradnju s drugim učenicima i razvoj scenskih vještina. Škola nudi širok izbor instrumenata koje učenici mogu odabrati za učenje. Ti instrumenti uključuju violinu, violončelo, flautu, klarinet, saksofon, rog, trubu, trombon, tubu, klavir, harmoniku, tamburu, gitaru i udaraljke. Kroz ovaj sveobuhvatni program učenici stječu temeljno glazbeno znanje i vještine te se pripremaju za daljnje napredovanje u glazbenom području.

5.3.3. Pripremno obrazovanje

Pripremno obrazovanje u Glazbenoj školi Požega traje do dvije godine i namijenjeno je učenicima koji žele stjecati znanja i vještine za daljnje glazbeno obrazovanje, bez prethodno završenog osnovnoškolskog glazbenog obrazovanja. Nastavu pripremnih programa mogu upisati učenici sedmih i osmih razreda, s iznimkama za određene instrumente i struke. Ovi programi omogućuju učenicima da se upoznaju s glazbenom teorijom, solfeggiom i odabranim instrumentom. Učenici stječu osnovna znanja i vještine potrebne za daljnje glazbeno usmjerenje. Trajanje pripremnog obrazovanja može varirati, ali uglavnom se kreće unutar dvije godine. Učenici pripremnih programa mogu odabrati različite instrumente i struke, kao što su truba, tuba, trombon, rog, flauta, udaraljke, tambura, saksofon, klarinet, solo-pjevanje te teorijski smjer. Ova raznolikost omogućuje učenicima da odaberu područje koje ih najviše zanima i u kojem žele razviti svoje vještine. Važno je napomenuti da postoje i iznimke za određena zanimanja, poput glazbenika tubista, koji se mogu upisati do navršanih osamnaest godina života, te za glazbenice pjevačice i glazbenike pjevače, koji se mogu upisati do određene dobi (dvadeset godina za glazbenice pjevačice i dvadeset i dvije godine za glazbenike pjevače). Cilj je pripremnog obrazovanja pripremiti učenike za daljnje glazbeno obrazovanje, pružajući im osnovna znanja, vještine i ljubav prema glazbi.

5.3.4. Srednjoškolsko obrazovanje

Srednjoškolsko glazbeno obrazovanje u Glazbenoj školi Požega omogućava učenicima da se usmjere prema profesionalnoj karijeri u glazbi. Trajanje srednjoškolskog obrazovanja je četiri godine. Učenici imaju priliku odabrati između različitih struka i instrumenata kako bi učili u određenom području glazbe. Nastavni plan i program za srednju školu obuhvaća različite glazbene predmete, kao što su solfeggio, glazbeni oblici, polifonija, individualna nastava instrumenta ili pjevanja, povijest glazbe i drugi. Učenici također imaju mogućnost sudjelovati u različitim ansamblima, orkestrima i zborovima kako bi razvili svoje glazbeno umijeće i scensko iskustvo.

5.4. Stručni odjeli

U Glazbenoj školi Požega postoji šest odjela za razne instrumente. Nisu svi otvoreni u isto vrijeme nego su se neki odjeli otvarali kako se razvijala škola.

5.4.1. Odjel za klavir i orgulje

Odjel za klavir i orgulje osnovan je 1959. godine kada je otvoren tečaj za klavir. Školske godine 1999./2000. formiran je suvremeni odjel za klavir i orgulje. Učenici mogu proučavati klavir i orgulje te se usredotočiti na tehniku sviranja, interpretaciju, teoriju glazbe i druge relevantne predmete.

5.4.2. Odjel za gitaru i gudače

Počeci rada današnjeg Odjela za gitaru i gudače odvija se u sklopu tečaja i djeluje od 1966. godine. Školske godine 2017./2018. pokreće se nastava violine i violončela, a prije toga odjel je bio pod nazivom Odjel za gitaru i tambure. Ovaj odjel obuhvaća gitaru, kao i gudače

poput violine i violončela. Učenici mogu razvijati svoje vještine sviranja i sudjelovati u ansamblima.

5.4.3. Odjel za harmoniku

Nastava harmonike prisutna je od samih početaka glazbene nastave u Požegi. Razvoj ovog odjela povezan je s početkom rada srednje glazbene škole. Osim redovite individualne nastave, odjel njeguje sviranje u komornim sastavima te kontinuirano djeluje harmonikaški orkestar.

5.4.4. Odjel za puhače i udaraljke

Odjel za puhače i udaraljke u Glazbenoj školi Požega osnovan je u školskoj godini 1999./2000., istovremeno s pokretanjem srednje glazbene škole. U sklopu ovog odjela učenici imaju priliku naučiti svirati instrumente poput tube, trombona, trube, roga, flaute, klarineta, saksofona, kao i udaraljke.

5.4.5. Odjel za tambure

Nastava tambure započela je u Glazbenoj školi Požega u školskoj godini 2001./2002. kao dio Odjela za gitaru i tambure. U početku se odvijala kao grupna nastava s tri do šest učenika, a od školske godine 2007./2008. prešla je na individualnu nastavu. Uvidjevši da učenici nemaju mogućnost daljnjeg napredovanja i usavršavanja na tamburi nakon završetka osnovnoškolskog obrazovanja, tambura je 2006. godine uvedena u program srednjoškolskog obrazovanja, a kasnije i pripremnog obrazovanja. Kao rezultat toga školske godine 2009./2010. osnovan je samostalni Odjel za tambure.

5.4.6. Odjel za glazbenu teoriju i pjevanje

Odjel za glazbenu teoriju i pjevanje osnovan je istovremeno s pokretanjem srednjoškolskog glazbenog obrazovanja u školskoj godini 1999./2000. Ovaj odjel obuhvaća različite aktivnosti koje se odnose na glazbenu teoriju i pjevanje. To uključuje predškolsko glazbeno obrazovanje, nastavu *solfeggia* u osnovnoj školi i pripremnom glazbenom obrazovanju, nastavu teorijskih glazbenih predmeta u srednjoj školi, solo-pjevanje i rad pjevačkih zborova.

6. Odjel za puhače i udaraljke

Glazbena škola Požega ima vrlo kvalitetan Odjel za puhače i udaraljke. Odjel se oformio šk. god. 1999./2000., iste godine kada i započinje nastava srednje glazbene škole. U okviru ovog odjela učenici imaju priliku učiti sviranje raznih instrumenata kao što su klarinet, saksofon, truba, trombon, tuba, flauta te udaraljke kao što su bubnjevi, ksilofon, marimba, vibrafon i druge. Odjel za puhače i udaraljke organizira razne koncerte i nastupe tijekom školske godine, a učenici sudjeluju i na brojnim natjecanjima i festivalima diljem Hrvatske i Europe. Učenici imaju priliku nastupati na raznim i mnogobrojnim koncertima i smotrama tijekom školske godine, pohađati seminare kod poznatih i uspješnih glazbenika. Neka od istaknutijih natjecanja su regionalno i državno natjecanje Hrvatskog društva glazbenih i plesnih pedagoga, Međunarodno natjecanje *Woodwind & Brass* u Varaždinu te Međunarodno natjecanje *Daleki akordi* u Splitu. Mnogi su vrsni glazbenici započeli sa svojim glazbenim obrazovanjem na ovom odjelu, a neki od njih su se vratili u školu kao nastavnici. Nastavnici u ovom odjelu su visoko kvalificirani i imaju bogato iskustvo u radu s učenicima. Oni pomažu učenicima da razviju svoje glazbene sposobnosti i da steknu potrebna znanja i vještine za sviranje svojih instrumenata. Budući ciljevi su poticanje većeg interesa za puhače i udaraljke te proširenje i upotpunjavanje puhačkog odjela uvođenjem nastave za obou i fagot.

6.1. Prvi nastavnici na Odjelu

Poučavanje sviranja na puhačkim instrumentima počinje 1983. godine kada su nastavnici Ivan Sitta koji je predavao klarinet i trubu, a Marija Višaticki flautu kao prvi nastavnici puhačkih instrumenta. **Mr. art. Veljko Valentin Škorvaga** prvi je glazbenik koji je diplomirao i počeo raditi u glazbenoj školi 1985. godine. Predavao je nekoliko instrumenata uključujući klarinet, flautu, trubu, trombon i saksofon. Sa svojim učenicima postizao je brojne nagrade na klarinetu, a mnogi od njegovih učenika danas rade kao predavači u istoj školi.

6.2. Nastavnici roga

Ivan Kšenek, mag. mus. predavao je rog do 2010. godine. Za svoga djelovanja osnovao je prvu klasu rogova u Požegi. Posebno se bavio komornom glazbom, radeći s triom i kvartetom rogova. Bio je izuzetno uspješan u svojem pedagoškom radu tijekom kojeg je sa svojim učenicima osvojio tri prve i dvije druge nagrade na državnim natjecanjima. Danas su mnogi njegovi učenici također predavači roga u Zagrebu i Požegi.

Kristina Banovac, mag. mus. podučava rog od 2010. godine. Od 2012. do 2017. godine bila je voditeljica *Brass quinteta* s kojim je osvojila tri prve i dvije druge nagrade na državnim natjecanjima. Također se ističe na solističkim natjecanjima s osvojenih dvije prve, dvije druge i jednom trećom nagradom na državnim natjecanjima, te pet prvih, sedam drugih i jednom trećom nagradom na međunarodnim natjecanjima.

6.3. Nastavnici trube, trombona i tube

Dario Teskera, mag. mus. diplomirao je trubu 1995. godine na Muzičkoj akademiji u Zagrebu u klasi profesora Stanka Selaka. Surađivao je u svojstvu nastavnika trube u GŠ Požega dvije školske godine (od 1998. do 2000. godine). Prvi je diplomirani trubač koji je vodio klasu trubača u GŠ Požega.

Tomislav Špoljar, mag. mus. nastavnik je trube od 2000. do 2003. godine. Prvi je voditelj školskog ansambla *Brass quintet*.

Marin Rabadan, mag. mus. nastavnik je tube i trombona do 2007. godine. U suradnji sa svojim učenicima postigao je izvrsne rezultate na državnom natjecanju 2006. godine osvojivši jednu prvu i jednu drugu nagradu.

Tomislav Ratković, mag. art. predavao je trubu do 2016. godine. Također je bio prvi voditelj Puhačkog orkestra Glazbene škole Požega. Za vrijeme njegova rada u školi osvajao je mnoge prve, druge i treće nagrade na državnim i međunarodnim natjecanjima.

Ivan Luladžić, mag. mus. predaje trombon i tubu od 2007. godine. Od 2008. godine vodi puhački orkestar, a od 2017. godine *Brass quintet* Glazbene škole Požega. Ima veliki niz

priznanja i nagrada, uključujući pet prvih i četiri druge nagrade na državnim natjecanjima te tri prve i jednu drugu nagradu na međunarodnim natjecanjima.

Matija Šeremet, mag. mus. od 2016. godine predaje trubu te je postigao iznimne rezultate sa svojim učenicima na natjecanjima. Osvojio je čak jedanaest prvih i trinaest drugih nagrada na međunarodnim natjecanjima te tri druge i jednu treću nagradu na državnim natjecanjima. Među nagradama koje je osvojio posebno se ističu dva laureata s Međunarodnog natjecanja *Daleki akordi* u Splitu i dva laureata s Međunarodnog natjecanja *Petar Konjović* u Beogradu.

6.4. Nastavnici flaute

Irena Crnogaj, mag. mus. poučavala je flautu 2001. do 2010. godine te je bila prva pročelnica puhačkog odjela od 2001. do 2008. godine. Njen iznimni pedagoški rad bio je nagrađivan te je osvojila nekoliko priznanja i nagrada, uključujući drugu i treću nagradu na komornim natjecanjima, kao i jednu treću, te dvije treće i dvije druge nagrade na državnim natjecanjima. Ona je odgojila mnoge flautiste, a neki od njih danas predaju u istoj školi.

Lucija Zovko Čevapović, mag. mus. predaje flautu od 2010. godine, a posebno se ističe nastupima u komornoj glazbi i svojim solističkim nastupima. Može se pohvaliti brojnim osvojenim nagradama, uključujući sedam prvih i tri druge nagrade na državnim natjecanjima, devet prvih, četiri druge, jednu treću i jednu četvrtu nagradu na međunarodnim natjecanjima. Također je dobila priznanje za ulazak u finale na međunarodnom natjecanju *Flautiada* u Bratislavi. 2018. godine napredovala je u zvanje profesora mentora.

Eva Cigić, mag. mus. zaposlena je od 2014. do 2020. godine kada predaje flautu i komornu glazbu. Izvrsna je solistica te je članica nekoliko komornih sastava u Zagrebu i Big Bandu Požega. Među nagradama koje je osvojila posebno se ističe druga nagrada na Međunarodnom natjecanju *Woodwind & Brass* u Varaždinu.

Iva Sessa Štancl, mag. mus. predaje flautu od veljače 2020. godine i radi u područnim odjeljenjima.

6.5. Nastavnici klarineta i saksofona

Nenad Jurčić, mag. mus. predaje klarinet i saksofon od 2005. Bio je pročelnik puhačkog odjela od 2008. do 2020. godine.

Matija Ciglenečki, mag. mus. predaje klarinet i saksofon od 2014. godine.

Marko Rušnov, mag. mus. predaje saksofon od 2017. godine.

6.6. Nastavnici udaraljki

Elvira Happ, mag. mus. predaje do 2004. godine. Uspješno je podigla razinu učenja udaraljki, čineći ih popularnijima. Zbog njezinog rada udaraljkaški instrumenti postali su priznatiji. Na državnom natjecanju 2004. godine osvojila je jednu prvu i jednu treću nagradu.

Maja Ileković, mag. mus. nastavnica je udaraljki do 2006. godine.

Predrag Kresojević, mag. mus. nastavu udaraljki predaje do 2016. godine. Na natjecanjima sa svojim učenicima osvojio je dvije prve, dvije druge i dvije treće nagrade.

Milan Filić, mag. mus. predaje udaraljke od 2014. godine te je sa svojim učenicima osvojio dvije druge i dvije treće nagrade na međunarodnim natjecanjima.

6.7. Drugi nastavnici

Od osnutka Odjela za puhače i udaraljke predavali su i nastavnici: Danijela Kšenek (flauta), Zdravko Štimac (trombon), Latica Cameron (flauta), Alfreda Petani Grafina (flauta), Naike Dapiran (flauta).

6.8. Puhački orkestar

Osnivanje Puhačkog orkestra škole, koji je započeo s radom 2003. godine, postalo je moguće zahvaljujući velikom broju učenika koji su se upisali na Odjel za puhače i udaraljke.

To je prvi put u povijesti škole da je osnovan orkestar ovoga tipa. Ono što je zanimljivo jest da puhački orkestar čine učenici svih uzrasta i instrumenata koji pohađaju Odjel za puhače i udaraljke, uključujući učenike od trećeg razreda osnovne škole pa sve do četvrtog razreda srednje škole. Prvi njegov dirigent bio je Tomislav Ratković do 2008., nakon čega orkestar preuzima Ivan Luladžić. Orkestar sudjeluje na mnogim koncertima koji se održavaju u sklopu škole, kao i na raznim gostovanjima s drugim glazbenim školama u drugim gradovima (Bjelovar, Zagreb i Varaždin). Jedan od zapaženijih nastupa bio je godine 2019. kada je orkestar nastupio na Humanitarnom koncertu za *Ligu protiv raka* zajedno s poznatim hrvatskim tenorom Ivom Gamulinom.

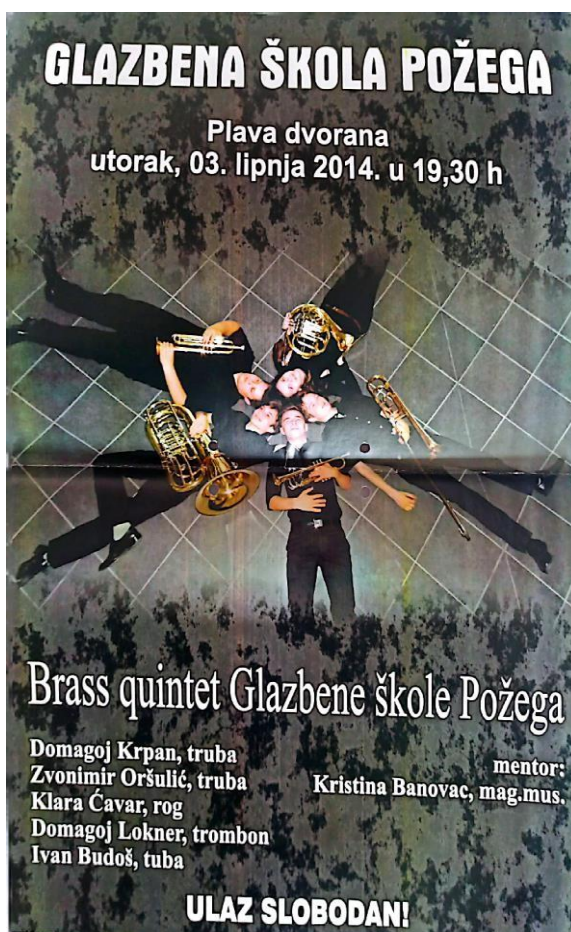

Slika 2: Plakat Koncert puhačkih orkestara Glazbene škole u Varaždinu i Glazbene škole Požega

izvor: Arhiv Glazbene škole Požega

6.9. Brass quintet Glazbene škole Požega

Brass quintet Glazbene škole Požega započinje s radom 2001. godine, a kao njegov prvi voditelj bio je Tomislav Špoljar. Od dolaska profesora trube Tomislava Ratkovića 2003. godine, kvintet je nastavio s uspješnim radom. Od 2012. do 2017. kvintet vodi profesorica Kristina Banovac, a nakon nje vodi ga Ivan Luladžić. Kvintet aktivno sudjeluje u kulturnom životu Požege, a zahvaljujući posebnom svečanom zvuku koji proizvode svojim zajedničkim nastupom, često nastupaju na svečanim otvorenjima i dodjelama nagrada. Osim toga, aktivno sudjeluju i na školskim koncertima. Također sudjeluju na natjecanjima komornih sastava u Opatiji i Zagrebu, a u razdoblju od 2013. do 2017. osvajaju tri prve i dvije druge nagrade. Posebno se ističu nastupi kvinteta na samostalnim koncertima u Koncertnoj dvorani Glazbene škole Požega 2014. godine i u kapelici sv. Terezije Avilske u Novoj Gradiški 2016. godine.

Slika 3: Plakat koncerta Brass quintet Glazbene škole Požega,

izvor: Arhiv Glazbene škole Požega

7. Ostali orkestri i zborovi u Glazbenoj školi Požega

U Glazbenoj školi Požega u sklopu nastave pohađaju se razni ansambli, orkestri i zborovi ovisno o smjeru u kojemu je učenik upisan, a i o dobi učenika.

7.1. Tamburaški orkestri

U školi djeluje više tamburaških sastava i ansambla, a to su Tamburaški orkestar, Mlađi tamburaški orkestar i Tamburaški ansambl. U njemu sviraju učenici svih uzrasta kojima je temeljni predmet tambura. Voditelji tamburaških sastava i ansambla nastavnici su iz škole, a to su Saša Botički, prof. mentor, Dominik Škrabal, mag. mus. glazbene pedagogije i Valentin Petranović, mag. mus. glazbene pedagogije. Tamburaški orkestri redovno nastupaju na svim školskim nastupima i koncertima, a tako i u izvanškolskim manifestacijama vezanim uz grad Požegu i šire. Tamburaški su orkestri uspješni i osvajaju mnoge nagrade na natjecanjima i festivalima. Veliku posebnost ima Tamburaška filharmonija koja je osnovana 2009. godine, a njen osnivač je mr. art. Veljko Valentin Škorvaga. To je dobar primjer suradnje između učenika i nastavnika tamburaškog i puhačkog odjela iz škole. Prvi zabilježeni nastup bio je te iste godine kada su nastupili u Gradskom kazalištu u Požegi gdje se obilježavala deseta godišnjica rada srednje glazbene škole. Posebnost ovog orkestra jest to što u njemu sudjeluju svi instrumenti simfonijskog orkestra osim gudača koji upotpunjuju tamburaški instrumenti. Nakon prvog nastupa orkestru se pridružuje Mješoviti zbor Glazbene škole Požega i slijede projekti koji su se obilježili u Vukovaru i Zagrebu. Neki od njih su *Tiha noć u Vukovaru*, *Bonofest* i *Slavonija u Lisinskom*.

7.2. Harmonikaški orkestar

Harmonikaški orkestar djeluje od samog početka pedagoškog rada. Prvi koji je započeo rad na harmonikaškom orkestru je Dragutin Nemet, a nakon njega tu ulogu imaju Marija Džidić, Vladimir Mundar i Josip Krmpotić. Zbog vrlo uspješnog predstavljanja na nastupima, natjecanjima i smotrama, orkestar se širi i razvija. Članovi su orkestra učenici čijima je temeljni

predmet harmonika, što znači, učenici osnovne i srednje glazbene škole. Orkestar je osvojio prvu nagradu 2009., a 2016. godine drugu nagradu na Međunarodnom natjecanju u Puli. U proteklih nekoliko godina vođenje orkestra bilo je u rukama nastavnica s harmonikaškog odjela, a neki od njih su Nikolina Furić mag. art. harmonike, Erika Gromilović, nastavnica harmonike, Stjepana Posedi i drugih.

7.3. Zborovi

U školi trenutno od osnutka djeluje pet zborova od Mješovitog zbora koji čine učenici srednje škole pa sve do Predškolskog zbora čiji su članovi polaznici predškolskog glazbenog odgoja. Zborove uglavnom vode nastavnici teoretskih predmeta i solo-pjevanja. Zborovi često nastupaju na školskim događanjima, manifestacijama u gradu Požegi i šire. Mješoviti zbor se natjecao na raznim državnim, međunarodnim pa čak i svjetskim natjecanjima na kojima osvaja uspješne rezultate. Treba istaknuti 2008. godine natjecanje na *World Choir Games Graz* gdje osvajaju zlatnu plaketu i srebrnu medalju u kategoriji mješovitih zborova do 24 godine starosti i srebrnu plaketu u kategoriji sakralne glazbe.

8. Projekti u Glazbenoj školi Požega

U Glazbenoj se školi Požega svake godine realizira veliki broj vrijednih projekata, od brojnih humanitarnih koncerata pa sve do koncerata koji se bave razvijanjem glazbene kulture mladeži.

8.1. Humanitarni koncert Liga protiv raka

Posebnu tradiciju predstavlja koncert koji Glazbena škola Požega škola priređuje u suradnji sa Županijskom ligom protiv raka Požega. Svake godine u mjesecu prosincu, od kada je srednja glazbena škola osnovana, svi umjetnički talenti se mobiliziraju kako bi stvorili što kvalitetniji glazbeni program u čast ovako plemenitom cilju. Svaki učenik, bilo solistički ili u ansamblima, barem jednom tijekom školovanja nastupio je na ovom zajedničkom projektu i dao svoj doprinos. Kako bi se predstavili najbolji solisti i ansambli, programski koncept koncerata mijenjao se tijekom godina. Velik broj posjetitelja i njihovo zanimanje za promicanje ove humanitarne ideje predstavlja snažan poticaj za mlade glazbenike da svojim umijećem i glazbenim izvedbama doprinesu poboljšanju okoline u kojoj žive.

Slika 4: Plakat Humanitarnog koncerta za Ligu protiv raka Požega

izvor: Arhiv Glazbene škole Požega

8.2. Koncert profesora

U danima koji prethode proslavi Dana grada učenici i nastavnici Glazbene škole organiziraju niz koncerata za svoje sugrađane i posjetitelje Požege. Među najatraktivnijim događajima u tom razdoblju koncert je profesora na kojem nastavnici svoju publiku oduševljavaju sjajnim nastupima, bilo kao solisti ili u raznim komornim kombinacijama, kao dio pjevačkih ili instrumentalnih ansambala. Ova tradicija započela je 2006. godine u dvorani nekadašnjeg Vatrogasnog doma, a održava se gotovo svake godine. Glazbena škola Požega može se pohvaliti mladim i dinamičnim nastavničkim kolektivom koji obiluje svježim idejama i velikim potencijalom.

Slika 5: Plakat koncerta prigodom 10. godina Srednje Glazbene škole Požega

izvor: Arhiv Glazbene škole Požega

8.3. Koncert ispred katedrale

U svibnju 2018. godine Glazbena škola Požega organizirala je svoj prvi koncert na otvorenom ispred katedrale sv. Terezije Avilske u Požegi. Ovaj događaj bio je potpuno organiziran i ostvaren uz sudjelovanje nastavnika i učenika škole. Na koncertu su nastupili najbolji solisti i ansambli iz škole, izvodeći raznolik program prilagođen prostoru. Ovaj koncert za učenike je bio iznimno edukativan jer su morali prilagoditi svoj nastup novim uvjetima i akustičnim specifičnostima. Projekt je zamišljen kako bi se privukla publika koja inače ne dolazi na koncerte.

8.4. U Glazbenu na glazbeni

Glazbena škola Požega pokrenula je projekt pod nazivom *U Glazbenu na glazbeni* u suradnji s vrtićima, osnovnim i srednjim školama s područja Grada Požege i okolice. Projekt se sastoji od animacijskog koncerta učenika Glazbene škole Požega koji ima za cilj razvijanje glazbene kulture učenika općeobrazovnih škola i polaznika vrtića. Nastojanje je da se djecu pouči koncertnom bontonu, približe im instrumenti i glazbena razdoblja, te im se osvijesti dobrobit glazbe u razvijanju osjećaja za ljepotu i sklad, što će ih potaknuti na daljnje glazbeno obrazovanje.

8.5. Festival instrumenata

Projekt *Festival instrumenata* namijenjen je budućim polaznicima osnovnog i pripremnog obrazovanja u Glazbenoj školi Požega. Učenici drugog i šestog razreda općeobrazovnih škola dolaze u školu kako bi se družili i istovremeno imali priliku poslušati i vidjeti različite glazbene instrumente. Posjetitelji, koji su ujedno i potencijalni budućni polaznici škole, imaju priliku upoznati instrumente, profesore i način na koji se nastava izvodi u Glazbenoj školi Požega.

8.6. Dan otvorenih vrata

Dan otvorenih vrata projekt je namijenjen budućim polaznicima prvog razreda srednje glazbene škole, njihovim roditeljima te svim zainteresiranim građanima. Sudionici imaju priliku upoznati rad Glazbene škole Požega i različite oblike obrazovanja koje ustanova nudi. Također, učenici Glazbene škole Požega održavaju koncert za sve sudionike projekta.

8.7. Vallis aurea cantat

Idejni pokretač natjecanja *Vallis aurea cantat* je Branko Starc, predsjednik i osnivač Hrvatske udruge zborovođa. Prvo natjecanje *Vallis aurea cantat* održano je 2014. godine u vremenu kada su završili radovi na novoj zgradi Glazbene škole Požega. Nakon preseljenja u novu zgradu škola je dobila prekrasnu koncertnu dvoranu s odličnom akustikom, savršenu za zbarske izvedbe. Škola posjeduje i dvije manje koncertne dvorane. Blizina osnovnih škola i dodatnih učionica omogućuje prihvatljiv smještaj velikog broja djece u isto vrijeme, što je jedan od preduvjeta za organizaciju ovakvog natjecanja. Natjecanje postaje međunarodno 2016. godine, uključivanjem slovenskih zborova i proširenjem odbora uglednim članovima iz raznih država.

9. Stare lokacije i nova zgrada Glazbene škole Požega

1970. godine, kada je Glazbena škola Požega počela s radom, nije imala vlastiti prostor za izvođenje nastave. Zbog toga su godinama radili u neprimjerenim uvjetima u zgradi Narodnog sveučilišta, Đačkom domu i hotelu *Požeška gora*. Konačno, 1980. godine, preselili su se u zgradu Gimnazije. Međutim 1991. godine, preselili su se u privremeni prostor u prizemlju stambene zgrade u ulici Stjepana Radića 3. Taj privremeni prostor postao je stalna adresa sljedeće dvadeset i dvije godine. Održavanje proba zborova i orkestra bio je poseban problem zbog nedostatka prostora, pa su se često koristili prostori gradskih društava, poput Vijenca i Gradske glazbe *Trenkovi panduri*, a kasnije i prostori nove zgrade Gimnazije u Požegi.

Slika 6: Stara lokacija Glazbene škole Požega, ulica Stjepana Radića 3, izvor: https://plusportal.hr/politika/uprivasamouprava/grad_daje_dva_prostora_na_koristenje_te_jos_njih_19_u_zakup-23273 (datum pristupa 21. svibnja 2023.)

9.1. Nova zgrada

Nakon dugogodišnjeg predanog rada, Glazbena škola Požega je konačno 2014. godine preselila u vlastiti prostor - nekadašnji Vatrogasni dom, koji je bio isti prostor u kojem su djelovali prvi orkestri u Požegi. Preseljenje u novi prostor i prekrasnu Koncertnu dvoranu omogućili su školi novi, kvalitetan uzlet. U prvoj godini rada, organizacija natjecanja, smotri i festivala, kako nacionalnih tako i međunarodnih, ispunila su očekivanja. Međunarodno natjecanje tamburaša, *Vallis aurea cantat*, seminari, županijske smotre zborova i regionalna natjecanja Hrvatskog društva glazbenih i plesnih pedagoga samo su neki od događaja koji su se održali. U zgradi koja se proteže na površini od 2.778,06 metara kvadratnih i ima četiri etaže,

nalaze se različite prostorije za glazbenu nastavu. To uključuje 27 učionica za individualnu nastavu, tri kabineta, pet učionica posvećenih glazbenoj teoriji, dvije dvorane veličine oko 82 kvadratna metra za probe zborova i orkestara, tonski studio, režiju te dvije vježbaonice za učenike. Učionice za teorijsku nastavu posebno su dobro opremljene jer omogućuju različite oblike audio reprodukcije i video reprodukcije tona i slike. Škola se ističe svojim modernim tonskim studijem koji je opremljen najnovijom digitalnom i tonskom tehnologijom, kao i računalima i programima za snimanje i obradu zvuka. Kroz fakultativni predmet *Audio snimanje* i *Obrada tona*, učenici se upoznaju s procesima audio inženjeringa i glazbene produkcije. Koncertna dvorana je srce svakog glazbenog događaja te se stoga posebna pažnja posvećuje njezinom uređenju i održavanju. Nakon potpunog preuređenja zajedno s predvorjem i popratnim sadržajima, postala je reprezentativni prostor za koncerte s površinom od 327m kvadratnih i udobnih 279 sjedećih mjesta. Uz to, 2019. godine izvršena je obnova sjedećih mjesta čime je poboljšana ugodnost i udobnost posjetiteljima. Glazbena škola Požega je započela svoju slavljeničku godinu s novim *Steinway & Sons* koncertnim klavirom. U prepunoj Koncertnoj dvorani održan je inauguracijski koncert 16. siječnja 2020. godine na kojem je nastupio mladi, ali već slavni hrvatski pijanist Aljoša Jurinić. Ovim događajem Glazbena škola Požega je zacementirala svoju ulogu kao nezaobilazno koncertno središte u ovom dijelu Hrvatske, zahvaljujući svojem bogatstvu obrazovnih sadržaja.

Slika 7: vanjski izgled nove zgrade Glazbene škole Požega, izvor: <https://www.srednja.hr/skole/glazbena-skola-pozega/> (pristup 21.svibnja 2023.)

10. Intervju mr. art. Veljka Valentina Škorvage

U ovome završnom radu proveden je intervju s bivšim ravnateljem Glazbene škola Požega. Intervju je proveden 22. svibnja u prostorima Muzičke akademije u Koncertnoj dvorani Blagoja Berse. Intervju je zabilježen u *audio* formatu u trajanju od 30:12 minuta i uz suglasnost Veljka Valentina Škorvage. Korištena je metoda vezanog (strukturiranog) intervjuja.

10.1. Sadržaj i pitanja intervjuja

1. Kao inicijator ideje, kako je došlo do osnivanja srednje glazbene škole?

“Ideju o osnivanju srednje glazbene škole imao sam početkom devedesetih godina kada je glazbena škola izvodila osnovno glazbeno obrazovanje sa 120 učenika i 12 nastavnika. Trebalo je vremena da uvjerim ljude koji rade u toj školi, a i samim time i politiku da je to nužno za budućnost i razvoj grada i svih društava u okviru grada počevši od Gradske glazbe *Trenkovi Panduri* i HKUD-a *Vijenac*, tamburaškog orkestra u Gimnaziji, da to bude i svojevrsna potpora tim društvima da u kvalitativnom smislu podignu razinu muziciranja i pristupa izvođačkoj praksi. Marija Bajt kao saborska zastupnica pomogla me povezati kao ravnatelja sa Ministarstvom i došli smo na sastanak kolega Bucić koji je tada bio ravnatelj Gimnazije u Požegi u kojoj smo trebali održavati nastavu općeobrazovnih predmeta, saborska zastupnica gospođa Bajt i ja kod ministra Pugelnika koji je nakon elaboriranja prijedloga, odmah naložio svojim pomoćnicima i državnim tajnicima da se hitno pristupi realizaciji osnivanja srednje glazbene škole u Požegi.”

2. Do 1999. godine glazbena škola je nosila naziv Osnovna muzička škola Krešimira Baranovića. Iste godine naziv se promijenio u Glazbena škola Požega. Zašto je došlo do promjene naziva škole?

“Inicirao sam da se Škola zove po gradu Požegi uz rješenje i odobrenje Ministarstva prosvjete i športa jer Krešimir Baranović nije imao nikakve veze s Požegom, a ni sa Slavonijom. Tada je bio običaj da se nazivi glazbenih škola daju po skladateljima bez obzira na zavičajnu

pripadnost. Misao vodilja i ideja bila mi je promoviranje imena našeg grada i sredine, što se pokazalo izvrsnim za budućnost.”

3. Kako ste nabavili instrumentarij za nastavni proces?

“1993. godine, donesena je odluka da se participacija roditelja ostavlja školi na raspolaganje za potrebe kupovine i održavanja instrumentarija. Kako se povećavao broj učenika, tako se povećavala i participacija i na taj način uz brižan odnos prema trošenju novca, a da sve može funkcionirati, kupovali smo iz godine u godinu potrebne instrumente, limene i drvene puhaće instrumente, udaraljke, tambure, gitare i klavire i pianina. Na taj način stvarali smo dobru bazu instrumenata potrebnih za kvalitetan razvoj i napredak u muziciranju.”

4. U formiranju Glazbene škole Požega, s kojim je instrumentima počeo rad, koje ste nove instrumente uveli dok ste bili ravnatelj, a koji su još ostali u Vašem mandatu, a da ih niste uveli?

“Kad sam postao ravnatelj, tada se od instrumenata učio klavir, gitara, harmonika i od puhačkih klarinet, flauta i jedno vrijeme truba i trombon. Za sve druge instrumente dobili smo mogućnost tek kada se otvorila srednja glazbena škola, dakle rog, tuba, tambure, udaraljke, orgulje, solo pjevanje i teorija, za obou i fagot dobili smo odobrenje, ali nisam našao nastavnika tako da je odobrenju pretao rok. Gudače nisam uvodio jer nije bilo adekvatnog nastavnog kadra koji mi je mogao garantirati kontinuitet.”

5. Da li je bio veliki izazov uspostaviti funkciju obrazovnog procesa uz veći broj profesora koji su putovali i koji nisu živjeli u Požegi?

“To je za mene vrlo traumatično razdoblje, jer u okolici od 70 kilometra nije bilo takvog kadra, čak ni u Osijeku. Većinu kolega animirao sam iz Zagreba što je bio veliki problem u plaćanju putnih troškova. Trebalo mi je deset godina dok se situacija nije počela stabilizirati a naši prvi učenici završili akademije i vratili se kao nastavnici u našu školu, na taj način se uspjelo ostvariti pitanje stalnog nastavnog kadra.”

6. U kakvim se uvjetima razvijala Škola?

“Uvjeti su bili više nego loši. Mi smo čak u nedostatku prostora pretvarali podrumске prostorije u učionice koje su bile neuvjetne, a od milja smo ih zvali naše katakombe. To je zaista bio mukotrpan proces u kojem sam morao uvjeravati ljude, a i politiku da nam treba adekvatan prostor u kojem ćemo moći ostvarivati napredak i realizirati sve ideje za vrhunsku glazbeno obrazovnu instituciju. Ništa što je napravljeno nije bilo uzaludno, nije se napravila zgrada, a da nema tko raditi u njoj. Slobodno mogu reći da je Glazbena škola Požege danas jedna od najsuvremenijih škola u Europi, a rezultati koje postižu kako na natjecanjima tako i na koncertima su zadivljujući.”

7. Je li u periodu dok ste bili ravnatelj, postojao prostor za održavanje koncerata?

“Nismo imali nikakvu dvoranu. Koristili smo dvoranu Obrtničkog doma i dvoranu koja je sada Koncertna dvorana Glazbene škole Požege, tadašnjeg Vatrogasnog društva u kojoj se početkom 20. stoljeća odvijao društveni i kulturni život Požege. U tim prostorima nije bilo klavira tako da sam često molio Hrvatsku vojsku za prenošenje i vraćanje klavira nazad u školu. Završetkom zgrade nove Gimnazije uz odobrenje i potporu tadašnjeg ravnatelja Bucića koncerte smo održavali u njihovoj knjižnici u koju smo stavili jedan klavir. Tamo je bilo oko 50-60 mjesta, idealno za solističke i komorne koncerte, a velike koncerte smo održavali u kazalištu ili u dvorani Vatrogasnog društva. Uvjeti nisu bili prikladni za ono što je nama bilo potrebno, ali drugog prostora nismo imali, unatoč tomu napravili smo puno lijepih koncerata. Mogu reći da je tadašnji gradonačelnik Ronko, koji je najzaslužniji za početak i veliki dio izgradnje i premještanja u novu zgradu Glazbene škole Požege davao veliku podršku u našem radu kao i gradonačelnik Neferović za čijeg se mandata škola dovršila i preselila.”

8. Osim zvaničnog financiranja Škole, da li su postojali donatori Škole?

“U nekom obliku da. Razne požeške tvrtke su donirale za putovanja, poneki instrument ili pomične stolice nisu to bile izdašne donacije, ali su dobrodošle.”

9. Kako ste zadovoljni razvojem Odjela za puhače i udaraljke dok ste bili na funkciji ravnatelja?

“Kako sam završio studij klarineta, velikim sam dijelom involviran u puhački odjel a u počecima kada sam se vratio sa studija 1984., aktivno sam sudjelovao u Gradskoj glazbi

Trenkovi Panduri, tamo sam jedno vrijeme vodio orkestar. Uvijek je bilo teško naći mlade glazbenike koji će se educirati te sam se zarekao da ću nastojati što više animirati kvalitetnih ljudi pedagoga, a paralelno se boriti da otvorimo što veći broj puhačkih instrumenata u glazbenoj školi, upravo vodeći se činjenicom da su *Trenkovi Panduri* jedna od najstarijih glazbi u Europi i da smo sljednici prvog vojnog orkestra baruna Trenka. Počeli smo intenzivno raditi na otvaranju što većeg broja puhačkih instrumenata. Radili smo animacije po osnovnim školama i objašnjavali djeci i roditeljima prednosti sviranja limenih puhačkih instrumenata koje smo morali kupiti kako roditelji nebi imali trošak, jer je i to bio jedan od razloga roditelja da djecu odgovore od želje za sviranjem tih instrumenata.”

10. Kakav je bio proces preseljenja iz stare u novu zgradu? Koje su bile prepreke, poteškoće?

“Politika je dosta pomogla u to vrijeme. Uspio sam ih uvjeriti da je to zaista potrebno. Kao što sam naveo i prije, tadašnji gradonačelnik Ronko zaslužan je za realiziranje nove zgrade. Bilo je problema u upravi županije, koja je otvorenjem srednje glazbene škole postala osnivač, a promjenom političkog vodstva izostavili su izgradnju škole sa liste prioriteta, nakon niza uvjeravanja uspio sam urazumiti politike tako da je izgradnja škole stavljena na prvo mjesto prioriteta, a Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije financiralo je kompletnu izgradnju glazbene škole.”

11. Koje je Vaše dostignuće ili nešto s čime ste najviše ponosni nakon Vašeg dugogodišnjeg rada?

“Teško je reći samo jednu činjenicu. Prvo što sam uspio, animirati sredinu za klasičnu glazbu, jednim dijelom i popularnu glazbu jer sam dugo godina vodio tamburaški festival *Zlatne žice Slavonije*, što sam uspio realizirati otvorenje srednje glazbene škole, otvoriti područna odjeljenja u Kutjevu i Pleternici, što smo povećali broj učenika u odnosu na početak. Uspjeli smo preseliti u novu zgradu i što sam napravio nekoliko kapitalnih projekata za HRT, *Tiha noć u Vukovaru* i *Slavonija u Lisinskom*. Najvažnije što sam uspio napraviti jest da kolektiv s poletom i ljubavlju radio svoj posao.”

12. Ima li nešto za čime žalite, a da niste uspjeli ostvariti?

“Velika želja bila mi je da sve ovo pretvorim u konzervatorij, dakle visokoškolsku ustanovu. Tu se poklopilo dosta negativnih faktora koji su me spriječili u tome, jedan od tih je da su se u tri godine promijenila četiri premijera, a da bi se otvorila visokoškolska institucija, to mora odobriti Vlada Republike Hrvatske. U to vrijeme pozvali su me s Muzičke akademije u Zagrebu da imam sve uvjete i da li bih došao raditi na Muzičku akademiju jer bi otvorili studij tambure, a s obzirom na moje refernce da im u tome pomognem kako bi se studij ustrojio što kvalitetnije. Vodstvo tadašnje akademije, prof. Cikojević i prorektor prof. Janjanin učinili su sve da se pokrene studij tambure na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Uz kolegu Leopolda ja sam im bio osoba koja bi mogla postaviti temelje na visokoj razini.”

13. Vjerujem da su svi svjesni Vašeg odricanja, postignuća i svega što ste postigli. Poznajete li ravnatelja koji je duže bio od Vas na funkciji ravnatelja?

“Naravno! Jednoga kolegu ovdje u Zagrebu. On je bio 35 ili 36 godina ravnatelj Glazbene škole *Blagoje Bersa*. Ja sam u vrijeme kad sam počeo s radom kao ravnatelj bio najmlđi na toj funkciji u Republici Hrvatskoj 1991. godine.”

11. Zaključak

Na kraju diplomskog rada dosegao sam svoj cilj, a to je da se više informiram i da otkrijem nove informacije o Glazbenoj školi Požega, koje sam i sam bivši učenik. Istraživao sam povijest Škole te iznio nove informacije o ljudima koji su osnovali Školu te predstavio kako se ona razvijala kroz 53 godine svoga postojanja. Posebno sam prikazao nastanak i djelovanje Odjela za puhače i udaraljke kao i doprinos pojedinaca u njegovu razvoju. Na ovaj način bih se želio zahvaliti svom mentoru višem predavaču Veljku Valentinu Škorvagi čiji sam doprinos nastojao pokazati i u ovom radu. Kao dugogodišnji ravnatelj i nastavnik u Glazbenoj školi Požega, čovjek s vizijom koji je pretvorio Glazbenu školu Požega u jednu od jačih glazbenih škola u Republici Hrvatskoj, kao i aktivni kulturni djelatnik u gradu Požegi, zaslužio je da se njegov rad još detaljnije valorizira nego što sam ja uspio u ovom radu.

12. Literatura

1. ***. Povijest Trenkovich pandura. *Povijesna postrojba Trenkovi panduri*. <https://www.pptrenkovi-panduri.hr/novosti> (pristupljeno 17. svibnja 2023.)
2. Andreis, Josip. *Povijest glazbe*. 4. izdanje. Zagreb: Sveučilišna naklada Liber, 1989, str. 222.
3. Horvat, Branka *et al.* *50 godina Glazbene škole Požega*. Požega: Glazbena škola Požega, 2020, str. 9-105.
4. Horvat, Branka. Glazbeni život i glazbena naobrazba u Požegi do osnivanja glazbene škole *Glazbena škola Požega*. https://glazbena-skola-pozega.hr/nasa_povijest/ (pristupljeno 12. prosinca 2022.).
5. Kempf, Branimir. *Hrvatsko pjevačko društvo Vijenac*. Požega: Naklada Slap, 1992, str. 13-92.
6. Kovačević, Krešimir. *Leksikon jugoslavenske muzike*. 1. izdanje. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod Miroslav Krleža, 1984, str. 438.
7. Kovačević, Krešimir. *Leksikon jugoslavenske muzike*. 2. izdanje. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod Miroslav Krleža, 1984, str. 178-503.
8. Stipčević, Ennio. *Hrvatska glazba*. Zagreb: Školska knjiga, 1997, str. 125-164.
9. Županović, Lovro. *Stoljeća hrvatske glazbe*. Zagreb: Školska knjiga, 1980, 124-259.